

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XLI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

est amplius prorogari. Secundum alios, septem gradus ideo computatur, ita ut post septem gradus sponsus sponsæ iungatur: sicut post hanc vitam, quæ septem diebus agitur, ecclesia Christo iungetur. His autem occurrit illud, quod Gregor. Aug. Anglorum episcopo, à quo requisitus fuerat, quæ generatione debeant copulari, rescribit sic: Quædam lex Romana permittit, ut siue fratris vel sororis, seu duorum fratrum germanorum, seu duarum sororum filius & filia misceantur. Sed experimēto didicimus, ex tali coniugio sobolē non posse succrescere. Vnde necesse est, ut quarta vel quinta generatio fidelium licenter sibi coniungatur. Sed post multum tēporis idem Greg. à Felice Messanæ Sicilia præside, requisitus utrum August. scripserit, ut Anglorū quarta generatione contracta matrimonia non soluerentur, inter cætera talē reddidit rationem: Quod scripsi August. Anglorum episcopo, ipsi etiam Anglorum genti, quæ nuper ad fidē venerat, nec à bono quod cæperat meruendo austeriora recederet, specialiter & non generaliter me agnoscas scripsisse. Nec ideo hæc eis scripsi, ut postquam in fide fuerint solidati, si infra propriā consanguinitatem inuenti fuerint, non separentur: aut infra affinitatis lineam, id est, usque ad septimam generationem iungantur.

DE GRADIBVS AFFINITATIS.

DISTINCT. XLI.

A

Nunc de affinitate videndum est: de qua Gregor. ait, Porro de affinitate, quam dicitis parentelam esse, quæ ad virum ex parte vxoris, seu quæ ex parte viri ad vxorem pertinet, manifesta ratio est: quia si secundum diuinā sententiā ego & vxor mea sum⁹ vna caro, profecto mihi & illi mea suaq; parētela propinquitās vna efficitur. Quocirca ego & soror vxoris meæ, in vno & primo gradu erim⁹: filius vero eius, secūdo gradu erit à me: ne-

LII 2

ptis

Greg. c. 6 ad
interroga.
Aug. episc.
Anglo.

Greg. episc.
31. li. 12. Felice
episc. Mes.

Ibidem.

35. q. 5. cap.
Porro de af-
finitate.

pris vero in tertio. Idēq; vtrinq; in cæteris agendum est, in successione. Vxorem vero propinqui cuiuscunq; gradus sit, ita me oportet attendere, quemadmodum ipsius quoq; gradus aliqua fœmina propriæ propinquitatis sit. Quod nimirum vxor meæ de propinquitate viri sui in cunctis cognationis gradibus conuenit obseruare. Qui vero aliorum sentiunt, Antichristi sunt. Itē Iulius papa: Aequaliter vir cōiungatur consanguineis propriis, & consanguineis vxoris, Item Idē. Sane consanguinitas, quæ in proprio viro conseruanda est, etiam in vxoris parentela de lege nuptiarum custodienda est: quia cōstat eos duos fuisse in carne vna. Ideoq; communis est illis vtraque parentela. Item Iulius papa. Nullum in vtroq; sexu permittimus ex propinquitate sui sanguinis vel vxoris, vsque in septimum generationis gradum, vxorē ducere, vel incesti macula copulari: quia sicut non licet cuiquā Christiano de sua consanguinitate, sic nec de consanguinitate vxoris cōiugem ducere, propter carnis vnitatē. Itē Greg. De affinitate consanguinitatis, per gradus cognationis placuit vsq; ad septimam generationē obseruare. Nam & hæreditas rerum per legales instrumentorum definitiones sancita, vsq; ad septimum gradum hæredum protēdit successione. Non n. eis succederent, nisi de propagine cognationis deberetur. His auctoritatibus insinuatur, & quæ sit affinitas, & vsq; ad quem gradum sit obseruanda, scilicet, vsq; ad septimum.

Varie traditiones de affinitate

Sed alij videntur concedere, in quinta generatione inter affines cōtrahi coniugium, & in quarta etiam si contractum fuerit, non separari. Ait n. Fabianus papa, De propinquis ad affinitatem per virum & vxorē veniunt, defuncta vxore vel viro in quinta generatione iungantur: in quarta si inuenti fuerint, non separentur. In tertia vero pro-

35. qu. 3. ca.
aqualiter.
Concil.
Vormaciensis,
cap. 78.

Ibidem ca.
Nullum.

In cōc Mel-
den. ibid.
c. de affini-
tate.

Ibidem, De
propinquis.

pinquitate, nō licet vxorem alterius accipere post
 obitum eius. Æqualiter vir iungatur in matrimo-
 nio eis, qui sibi cōsanguinei sunt, & vxoris suæ cō-
 sanguineis, post mortē vxoris. Ecce hic cōceditur,
 in quinta vel quarta propinquitate, affinium fieri
 cōiugium. Iulius ē papa ait, Statutum est, vt reli-
 ctam patris vxoris suæ, relictā fratris vxoris suæ,
 relictā filij vxoris suæ, nemo sibi in matrimonium
 sumat: relictā vxorē cōsanguineorum vxoris suæ
 vsq; in tertiā progeniem, nemo in vxorē sumat. In
 quarta vero & quinta, si inuēti fuerint, non sepa-
 rētur. Ecce quam varie de affinitatis obseruatio-
 ne loquuntur auctores. Alij n. vsq; ad septimum
 gradum eā obseruari sanciunt. Alij vero in quinto
 vel quarto matrimonio cōtracta nō diuidunt. Sed
 illi veritatis rigorē, isti misericordiæ dispēsationē
 vidētur proponere. Potest n. ecclesia dispensare in
 copula affinium vsq; ad tertium gradū: sicut Greg.
 dispēsauit in quarto gradu consanguinitatis. Illud
 a. non est prætereūdum, quod Gregorius Venerio
 episcopo scripsit: Sed ē apostolicā consulere decre-
 uisti, si mulier copula nuptiali extraneo viro con-
 iuncta, cognationi eius pertineat, si eo defuncto
 cognatio maneat, vel sub alio viro cognationis
 vocabula dissoluatur, vel si susceptæ soboles pos-
 sint legitime ad prioris viri cognationis transire
 copulā. Si vna caro sūt: quomodo aliquis eorum
 pōt propinquius vni pertinere, nisi pertineat alte-
 ri? Hoc minime posse fieri credēdum est. Porro v-
 no defuncto, in superstitē affinitas nō deletur: nec
 alia copula cōiugalis affinitatē copulæ prioris sol-
 uere valet: sed nec alterius coniunctionis soboles
 placet ad affinitatis prioris viri cōsortiū transire.
 Si quis ergo sacrilego & temerario ausu in defun-
 cto querit propinquitatē extinguere, vel sub alte-
 ro affinitatis vocabula dissipare, vel si susceptas
 soboles alterius copulæ propinquitati prioris cre-

*Ibid. ca. ad
hoc quoque.*

*35. q. 10. ca.
Fraternita-
tis.*

Gen. 2^a
Matth. 19.

Gratianus
ex synodo
Romana re-
fert.

35 q. 10 c. Si
qua mulier.

35. qua. 6. Si
duo viri.

Idem Ricar-
do. Iannu-
episc. ubi su-
pr. c. Notifi-
camus.

dit legitime sociari: hic negat Dei verbum valide esse, quod dixit. Erunt duo in carne vna. Ecce hic prohibet, si mortuo primo viro vxor eius alii nupserit, filios de secundo viro genitos ducere vxores de cognatione prioris viri: quia filij mediata matre, ad cognationem prioris viri pertinent, cuius quo mater eorum vna caro extiterat. Hoc idem Innocentius papa ait, Si qua mulier ad secundas nuptias transierit: & ex eis sobolem genuerit, nullatenus potest ad consortium cognationis prioris viri pertinere. Hoc autem obseruandum est vsque ad septimum generis gradum: sed maxime, vsque ad tertium & quartum, sicut supra positum est.

Si coniugium sit inter eos, qui nota consanguinitate diuiduntur.

Et est sciendum, quod ecclesia infra predictos gradus consanguinitatis coniunctos separat. Si autem ignoranter coniuncti fuerint in conspectu ecclesie, & postmodum probata consanguinitate eiuidem iudicio separati: queritur vtrum copula illa coniugium fuerit? Quibusdam videtur non fuisse coniugium, quia non erant legitimæ personæ: sed tamen de crimine excusantur per ignorantiam, & quasi coniugium reputatur, quia bona fide, & per manus ecclesie conuenerunt. Vnde & filii eorum legitimi habentur. Alii vero dicunt fuisse coniugium, licet non essent legitimæ personæ: quia talium coniunctiones vocantur canones coniugia, vbi de personis agitur, quarum testimonio consanguineorum sit dirimenda coniunctio. Vnde Urbanus papa, Si duo viri vel tres consanguinitate iureiurando firmauerint, vel ipsi forte confessi fuerint, coniugia dissoluantur. Si vero neutrum contigerit, episcopi eos super fidem Christi obtestentur, quatenus palam fateantur, si se recognoscunt consanguineos. Si se iudicio episcoporum segregauerint, alia matrimonia non prohibeantur contrahere. Idem, Notificamus ibi, vt cum tres vel duo ex propinquiorebus

eius

eius qui accusatur, hanc propinquitatem iuramento firmaverint: vel si duo vel tres & ex antiquioribus. Ianuensibus, quibus hæc propinquitas est nota, qui bonæ famæ & veracis testimonij sint, remoto amore, timore, precio & omni malo studio prædicta firmaverint: sine mora coniugia dissoluantur. Cōsanguineos vero extraneorū nullus accuset, vel cōsanguinitatem in synodo cōputet: sed propinquitas ad quorū notitiā pertinet. Si a. progenies tota defecerit, ab antiquioribus & veracioribus, quibus propinquitas tota nota sit, episcops canonice perquirat: & si inuenta fuerit, separētur. Ecce quibus accusantibus vel testificantibus dirimenda sit cōsanguineorum cōiunctio, quæ coniugiū vocatur.

Distinctio utilis, Quid sit fornicatio.

D

Hic dicendum est, quod aliud est fornicatio, aliud stuprum, aliud adulteriū, aliud incestus, aliud raptus. Fornicatio, licet sit gen^o omnis illiciti coitus, qui fit extra uxorem: tñ specialiter intelligitur in usu viduarum, vel meretricum, vel concubinarū. Stuprum, propriè est virginū illicita defloratio. Adulterium, est alieni thori violatio, vnde adulterium dicitur, quali alteri^o thori accessio. Incestus, est cōsanguinearū, vel affinium abusus. Vnde incestuosi dicuntur, qui cōsanguineis vel affinibus suis abutuntur. Raptus admittitur, cū puella violenter à domo patris educitur vt corrupta in uxore habeatur. Siue puellæ, siue parentibus vis illata constiterit, hic morte mulētatur: Sed si ad ecclesiā cū rapta confugerit, privilegio ecclesiæ mortis impunitatē meretur. Addendū est etiam illud Alexandri, qui ait, Quod frater sororve uxoris tuæ cognati dicuntur, æquiuocationis iure fit, & necessitate vulgaris appellationis potius, quam vlla cognitionis causa. Vxor n. fratris, fratrisa potius quā cognata vocatur. Mariti frater, leuir dicitur. Duorū fratrum uxores, ianitricēs vocantur, quasi eandē

*Fabianus
papa ibid. c.
Cōsanguini-
tatis.*

*36. q. 1. cap.
Lex præteri-
torum.*

*Alexan. 2.
35. qu. 5. e.
Quod autē
frater.*

ianuā intrantes. Viri soror, glos appellatur. Sororis a. vir nō habet speciale nomē, nec vxoris frater.

DE SPIRITVALI COGNATIONE.

DISTINCT. XLII.

DE Parentalium graduū famosa quæstione, aliquid licet minus sufficienter, diximus. Iam de spirituali cognatione addamus, quæ etiā personam impedit, vt nō sint legitimæ ad ineundas nuptias. Tria quidē sunt, consanguinitas, affinitas, & spiritualis germanitas. Consanguinitas est inter eos, qui iunguntur secundum lineam generis: Affinitas inter eos, qui genere quidē non sunt cōiuncti, sed mediante genere sunt sociati, verbi gratia. Vxor filii fratris mei qui non est de genere meo, per ipsum, qui est de genere meo, mihi affinis facta est, & ego illi. Spiritualis proximitas, est inter compatrem & commatrē: & inter eos, quorum vnus alterum de sacro fonte leuauit, vel in catechizatione aut confirmatione tenuit. Est etiā inter filios eiusdem hominis carnales & spirituales.

*Hugo sen. 4.
cap. 13.*

*30. q. 1. cap.
Ad limina.*

Quisint filij spirituales.

Spirituales filii sūt, quos de sacro fonte leuam⁹, vel in catechizatione seu cōfirmatione tenemus. Filii etiā & filiz spirituales eorum sunt, qui trinitatis vocabulo eos sacro baptismo tingūt. Dicitur etiā spiritualis filia sacerdotis, quæ ei peccata sua cōfiteretur. Vnde Symmachus papa. Omnes quos in pœnitētia suscipimus, ita nostri spirituales sunt filii: vt & ipsi quos vel nobis suscipiētibus, vel sub trinitatis vocabulo mergētibus, vnda baptismi regenerauit. Syluester etiā admonet, vt ad suā filiā pœnitentiā nullus sacerdos accedat: quia scriptum est, Omnes, quos in pœnitētia accipimus, ita nostri filii sunt, vt in baptismo suscepti: quorū omniū flagitiosa est cōmixtio. Quod a. compater & cōmater sibi iungi nequeāt, nec pater spiritualis: nec mater filiz, vel filio spirituali, ex

con-